

[Justitsministeren.]

højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne kort citere lidt fra disse Domme. Den ene siger:

„Tiltalte har forklaret, at han var lønnet fast af vedkommende Firma, og at Forplejningen, der er frivillig fra Arbejdernes Side, fandt Sted for disses Regning. Da Tiltaltes Arbejde findes at maatte betragtes som almindeligt civilt Lønarbejde, vil han være at frifinde.“

Ved Underretten var han dømt til Fængsel i 2 Aar. Den anden Dom siger:

„Tiltaltes Tjeneste i et Firma, der arbejder under Organisation Todt, kan ikke betragtes som Krigstjeneste,“

og Retten finder det efter de foreliggende Oplysninger om Arbejdets Karakter betænkeligt at statuere, at dette har været af anden Art end almindeligt civilt Lønarbejde, hvorfor tiltalte vil være at frifinde. Den paagældende tiltalte havde ved Underretten faaet 1 Aar.

Disse Domme fra Østre Landsrets Side betyder et Brud med de Afgørelser, der ved Underretterne er truffet over for forskellige, der har gjort sig skyldige i ganske samme Forhold. Hvad gør Rigsadvokaturen saa, efter at disse to Domme er faldet? Rigsadvokaturen gør det eneste selvfølgelige, som Rigsadvokaturen har at gøre. Rigsadvokaturen tager alle de afsagte Todt-Domme op til Undersøgelse, og ved en kritisk Gennemgang af disse Domme kommer Rigsadvokaturen til det Resultat, at der sidder 59 Folk dømt for ganske lignende Forhold, og at disse efter de foreliggende Landsretsdomme nu maa forventes at blive frifundet, hvis deres Sag kommer for Landsretten. Hvad gør Rigsadvokaturen videre? Rigsadvokaturen gør videre det ganske naturlige, at den siger: disse Mennesker kan vi herefter ikke lade sidde; det vilde være uretfærdigt og ganske urigtigt. Rigsadvokaturen gaar derefter til Ministeren og udtaler over for Ministeren, at man fra Rigsadvokaturens Side maa finde det rettest — efter at man har undersøgt disse Tilfælde og fundet dem ensartede med de Tilfælde, i hvilke der er afsagt Frifindelsesdomme —, at der søges udvirket Benaadning for de paagældendes Reststraf. Dertil svarer jeg — efter at være blevet gjort bekendt med Sagen —, at jeg finder ikke, det er den rette Vej. Jeg gør gældende, at selv om de paagældende Forhold synes ensartede, vil det alligevel ikke være rigtigt at benaade i disse Tilfælde, men det vil være rigtigt at lade den højere Instans, Landsretten, afgøre, om ganske ubetinget Ensartethed er

til Stede. Jeg hævder, at selv om man paa Basis af de Dokumenter, man har til Bedommelse, fra Rigsadvokaturens Side mener, de er ganske ensartede, kan der alligevel foreligge enkelte smaa Differencer, som gør, at det ikke er Benaadningsvejen, man skal gaa, men lade den højere Instans undersøge ogsaa disse Forhold.

Deri gav Ministeriets Embedsmænd mig Ret, og man gik altsaa derefter den Vej ikke at benaade, men henskyde Afgørelsen til den højere Instans. Paa den anden Side maatte jeg indrømme, at naar Rigsadvokaturen efter nøje Gennemgang af flere Hundrede Domme kommer til det Resultat, at der er enkelte domfældte, som er dømt for Forhold, der er ganske ensartede med de Forhold, som flere Landsretsdomme nu frifinder for, vilde det være urigtigt at lade disse Folk forblive hensiddende til fortsat Afsoning, og derfor følger jeg den Indstilling, der paa dette Omraade foreligger, nemlig Indstillingen om Løsladelse.

Jeg vil gerne anføre et Eksempel. Vil det ærede Medlem mene, at det er rigtigt, at A, der f. Eks. har faaet 2 Aar for at være Medlem af Organisation Todt, forbliver i Fængsel, naar en anden Mand, B, i Dag ved en Østre Landsretsdom bliver frifundet for et Forhold, som den øverste Anklagemyndighed anser for ganske ensartet med det Forhold, som omfattes af A.s Medlemsskab af Todt?

Jeg tror, alle forstandige Mennesker og alle, der vil se objektivt og retfærdigt paa det, vil give mig Ret i, at selvfølgelig maa man i dette Tilfælde løslade A.

Der kan saa være Tale om — som jeg var inde paa — at benaade ham. Jeg finder ikke denne Vej tilfredsstillende. Der kan endvidere være Tale om at lade en højere Instans tage A.s Forhold op til Behandling. Jeg finder — som jeg alt har sagt —, at det er den rigtige Vej. Kommer den højere Instans saa til det Resultat, at A skal frifindes — ja, saa maa man bøje sig derfor. Kommer den højere Instans paa den anden Side til det Resultat, at hans Forhold ikke er ganske ensartede med de Forhold, der gjaldt for dem, der er blevet frifundet — ja, saa maa hans Dom stadfæstes, eller eventuelt kan der maaske blive Tale om en Strafnedsættelse, og saa maa Strafafsoningen tages op igen til Fortsættelse i det Omfang, den ikke er fyldestgjort ved den Afsoning, der alt har fundet Sted. Men lade A sidde, naar B er frifundet, og naar Anklagemyndigheden finder, at Forholdene er ganske ens, tror jeg, som sagt, ikke man kan forsvare ud fra